

DOMAČI GLASOV

Stev. 10.
Celovec, 24. 7.
1945.

„Bog vse tolažbe in usmiljenja.“

Nekaj misli iz govora prevzv. g. škofa dr. Gregorija Rozmana v slovenskem begunskem taborišču v Spittalu.

„Blagoslovljen Bog in Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Bog vse tolažbe in usmiljenja ...“ (2. Kor. 1, - 3-4).

Na Olski gori nebeški Oče celo svojega Sina ni tako uslišal, da bi mu odvzel trpljenje. Do zadnje kapljice je moral izpiti kelih trpljenja. Zato mu je dal moč, da je vse prenesel - to je bil sad njegove molitve. Tako je z nami: težak križ je naložil nam in tistim, ki so doma. Voljno ga nosimo, pa nam bo dal tudi moči, da ga bomo lahko nosili.

Sv. Bernard nas opozarja na sledeče: Tolažba, usmiljenje prihajata iz božjega bistva, kazen pa ne, ker Bog je dobroti. Da kaznuje, je vzrok v grhu, v nezvestobi. Mi ga z grehi tako rekoč prisilimo, da nas kaznuje. Da bo Bog mogel biti do nas, kakršen je v bistvu, moramo nehati grešiti in si v tem težkem begunskem življenju drug drugemu pomagati v medsebojni pravičnosti, v ljubezni in medsebojnem odpuščanju. Če bomo naše begunstvo v to izrabili, bomo nekoč čas našega begunstva blagrovali. Zato glejmo, da ne propademo, marveč strmino više in više. Potem bo Bog pokazal, v življenju posameznika in naroda, da je On res Bog vse tolažbe in usmiljenja.

Povsod v naših taboriščih vidim na častnem mestu pedobe Marije Pomagaj, pa naj si bo to v kapelicah ali v begunskih sobicah. Prav je tako. Saj nas Marija ne more pozabiti, kakor mi nje ne. Ona prav dobro pozna bridkosti begunskega življenja, zato se ji popolnoma zaupajmo v trdni veri, da če kdo, nas bo Ona gotovo varovala in v svojem času uslišala.

Včeraj sem govoril v Celovcu s sorojaki s Koroškega, ki so bili preseljeni iz svojih domov in trpeli 3 leta in pol v raznih taboriščih pomanjkanje in mraz. Takole so mi zagotavljali: „Veliko bridkosti smo užili, a Bog nas je varoval. Pa, saj še nismo nikdar toliko molili kakor ta leta. Danes so šli domov. Od 400 ljudi so samo 3 možki umrli: njihova molitev ni bila zastonj. Vztrajajmo v molitvi in dobrih delih tudi mi, posebno še zato, da bi to šolo trpljenja dobro prestali, da nas nebeški Oče še na tem svetu poplača z vrnitvijo v zemeljsko domovino, če je taka njegova sveta volja, prav gotovo pa nekoč v večno iz katere nas ne bo mogel nihče pregnati.“

Po sv. maši je Prevzvišeni v nevezanem razgovoru izrekel še tele vzpodbudne besede: „Po doseďanjih poročilih in po tem, kar sem sam videl, se se Slovenci povsod dobro predstavili: s svojim življenjem kažejo, zakaj smo morali bežati. Več molimo, se v vsem na Boga obračamo in marsikatero napako opuščamo, ki nas je doma kazila. Tako po svoje pripomoremo, da marsikdo spregleda in nas drugi narodi od dobrih strani spoznajo, kakor bi nas sicer ne. Neprijeten in težek je ta apostolat, a zavedajmo se ga in še naprej vztrajno vršimo.“

Pri noših v Špitalu je živahno.

„Esperanto Camp“, kakor se je popreje imenovalo naše taborišče bo v kratkem postalo čisto slovensko, oziroma jugoslovansko. Taborišče bodo zapustili še nekateri ostanki drugih narodnosti, ki

so bile preje tukaj zastopane v velikem številu.

Uvod v slovensko upravo taborišča je bil sprejem Slovencev v registracijski urad. 14. t.m. smo prevzeli od Holandcev kuhinjo. Ko je je prišla Miss. Balding, so naši začeli upravljati s skladišcem oblek in perila. Temu so sledile še taboriščne delavnice, policija in sploh vsa administracija. Ambulanto in gasilsko stražo bomo prevzeli prihodnji teden, ko bo vsa uprava čisto slovenska.

Škof nas je obiskal. V nedeljo 22. t.m. nas je končno le prišel obiskat naš nadpastor dr. Gregorij Rožman. O njegovem prihodu smo bili obveščeni že prejšnji večer. Okrog 10 ure dopoldne, ko so bili mnogi prepričani, da ga spet ne bo, se je pripeljal s svojim spremstvom v taborišče. Vladika je bil navzoč pri taboriščni sv. maši.

Po maši je pozdravil g. škofa v imenu ~~šolskih~~ beguncev g. Kregar, načelnik taborišča, peval pa, ki jih vodi g. Cigan so zapeli pozdravno pesem "Hej danes vsi od kraja". Majhna deklica je g. škofu izročila šopek cvetja. Potem je pozdravil g. škofa v imenu taboriščne duhovščine g. Fatur in se v imenu vseh priščno zahvalil za dolgo pričakovani obisk. Dejal je: "Doma smo Vas pozdravljali z ljubeznijo, tu pa Vas pozdravljamo z zvestobo, ki Vam jo obljubljam še naprej." Sledila je pesem: "Oj hišica - očetova", nakar je Prezvizišeni spregovoril. Glavne misli njegovega govora prinašamo na prednji strani.

Ko so pevci po končani pridigi zapeli narodno "Slišala sem ptičko pet", se je približal škof med gostim špalirjem zbranih beguncev k šolski mladini, ki mu je na razna vprašanja ljubeznjivo odgovarjala.

V baraki, kjer so šolski prostori se je Prezvizišeni srečal z Miss Balding, kateri se je zahvalil za njeno neumorno delo, katerega sadove uživajo slovenski begunci. Miss Balding mu je odgovorila, da doslej še ni bilo mogoče mnogo storiti, da pa bo kmalu boljše in bo mogla več napraviti za naše begunce.

G. škofu, ki si je po kratkem razgovoru ogledal šolske prostore, je bila soba v kateri je otroški vrtec najbolj všeč. Tu so majhne, nizke mizice z majhnimi stolčki naokrog. Po mizicah so razstavljene raznotere lesene otroške igrače.

Potem se je Prezvizišeni pri ogledu stanovanjskih prostorov v nekaterih barakah pogovarjal tudi z drugimi begunci. Dlje se je zadržal v baraki št. 1 pri svojih duhovnikih. Ob 1/2-2 so ga člani taboriščne uprave povabili na kosilo.

Po kosilu si je Prezvizišeni ogledal ambulanto, potem pa je obiskal vse barake. Ustavljajal se je pri vseh, se pogovarjal z njimi, blagoslavljal je otroke in tolažil kmečke matere, katerih sinovi domobranci so se morali proti svoji volji vrniti v Titovino. Ob tej priliki je g. škof povedal tudi to, da je sv. Oče slovenskemu begunskemu odposlanstvu, ki je bilo pri njem, pokazal živo zanimanje za usodo slovenskega naroda, ter da je podelil poseben blagoslov vsem slovenskim beguncem. Ob 5 popoldne se je Prezvizišeni poslovil od nas.

Koncert slovenskega pevskega zbora. V "Domačih Glasovih" smo že čitali, da pevski zbor v Spitalskem taborišču pod spretnim vodstvom g. Cigana sijajno uspeva. Zbor, ki šteje 81 pevcev obojega spola je nastudiral že lepo število domačih slovenskih pesmi, ter se je zato odločil tudi javno pokazati uspehe svojega truda.

Za 15. t.m. napovedani pevski koncert je bil radi mladinskih tekem in iger preložen na preteklo nedeljo.

Koncert, ki so se ga udeležili komandant taborišča major Whitney - Coats, Miss Baldings in Mr. Bullock, ki vrši kulturno in telesno vzgojno delo v našem taborišču, slovenska uprava in mnogo taboriščnikov. Spored koncerta, ki ga je vodja izbral, bi lahko razdelili na dva dela, prvih 6 pesmi bi tako tvorile zaokroženo celoto z naslovom "Spomin na dom." Drugi del pa je vseboval 6 veselih pesmi. Zbor je bil zelo ubran, polnoglasi, zlasti dobri so bili basisti. Seveda s tam ni rečeno, da drugi niso dobro peli. Vse pesmi so bile zelo občutera

in so žele pri poslušalcih neprisiljeno priznanje. Zlasti sta ugajali "Ko sem k njej pršov" in "Žabe".

Pred pričetkom koncerta je g. Kregar v angleščini pozdravil g. majorja in druge povabljenе goste.

G. major se je na koncu koncerta lepo zahvalil za uspeh koncert, iz katerega je mogel videti, kulturno stopnjo našega naroda. Izrazil je željo, naj se ne smatrajo za begunce ampak naj se počutijo kakor doma. V njem, da bomo vedno našli vnetega zagovornika. G. major je povedal še več laskavih misli, na koncu pa izrazil željo, čimprej slišati zopet našo slovensko pesem.

V LONDONU TITA VEDNO BOLJE SPOZNAVAJO.

Katoliški tednik "Universe" je 8. junija t.l. prinesel na 1. strani članek z velikim napisom: "TITTOVI PARTIZANI UBIJAJO DUHOVNIKE." Članek se glasi:

"Neki britanski vojak, ki je bil zadnje čase v Jugoslaviji, je poslal dnevniku "Times" pismo, v katerem opisuje Titov režim. Times so to pismo objavile pretekli torek. V njem pravi vojak, da v Jugoslaviji rabijo izraze "izdajalec", "fašist", "vojni zločinec", brez razlike za vsakogar, ki ne mara sprejeti komunističnega diktata.

Zlasti nadevajo te izraze duhovščini. Res je, da je peščica duhovnikov podpirala ustaše. Prav tako je res, da je njih peščica v en slučaj je bil zadnje čase vidnejši - bila partizanom naklonjena. Večina duhovščine pa je mirno vršila naprej svoje dušnopastirske dolžnosti.

Proučeval sem dejstva in postopek partizanov v več škofijah. V Sibeniku so ubili 8 duhovnikov, v Splitu 10, v Dubrovniku 14, v frančiškanski redovni provinci Božjega Odrešenika 23, v Mostarju 45. Ti podatki so le iz kratke dobe od konca februarja t.l. dalje.

Legalna vlada mora, to se razume, izdajalce kaznovati. V nobenem slučaju teh usmrtitev pa ni bilo niti videza postavnosti. Nekateri teh žrtev so bile pobite na domačem pragu. Druge je potokla partizanska mladina. Večino pa je odpeljala OZNA (tajna policija) in jih na skrivaj pobila.

Vse cerkvene šole so zaprte. V državnih šolah so do sedaj običajne molitve prepovedane. Križi in druga verska znamenja so odstranjena. Organizirajo se "pionirji" med otroci na osnovi komunističnih celic z namenom spodkopati vpliv starišev in duhovnikov. Kljub temu, da so od vseh strani prišla priznanja verskemu pouku, je bil vendar povsodi odstranjen na gornji način.

Vsa bogoslovna semenišča so zaprta. V dogovoru o razdelitvi zavezniških podpor, ki je bil sklenjen v Splitu, so bile izrecno izključene privatne organizacije, (s čimer se mislijo verske organizacije).

Prepričan sem, da je v vsaki pokrajini, kjer se dvignejo ali prevladajo sile maršala Tita, bodočnost Cerkve zelo žalostna, in po človeško rečeno, obupna.

SV. OČE PAPEŽ PIJ XII. ZA SLOVENSKE
BEGUNCE. Iz Vatikana smo dobili sporočilo, da je sv. Oče izdal dekret, s katerim se ljubljanska bogoslovna fakulteta z vsemi pravicami prenaša v Praglo pri Padovi. Rektor fakultete je univ. prof. prelat dr. Alojzij Odar, tajnik pa dr. Jože Prešeren. Fakulteta ima pravico podeljevati akademske časti, torej tudi doktorate. Nekateri profesorji iz Ljubljane so že tam, nekateri pa še pridejo. Predavanja

so v polnem teku. Tudi škofijski gimnazijo je sv. Oče prenesel v Italijo in obljubil vzdrževati ves profesorski zbor in 100 slovenskih dijakov. - Zopet nov dokaz, kako sv. Oče Slovence ljubi.

V NOVEM MESecu so komunisti obsodili na smrt sodnika Colariča ter jetniška paznika Gavvoda Franca, (ki je bil navzoč pri usmrtitvi novomeških žrtev pod Gorjanci in izpovedal partizanskih grozodejstvih Ulepiča. Ujeli so ga

lovec Olgo, ki, da se je skrivala z "Reamanovo bando".

DELO OF ZA SLOVENSKE INTERESE NA KOROSKEM.

Angleška zasedbena oblast je ponudila Slovencem zastopstvo pri koroški posvetovalni vladi in pri uradu za popravu krivic. OF pa je zastopnikoma zagrozila, da ju bo kot izdajalca, ki sodelujeta z okupatorjem, likvidirala, če ponujemo mesto sprejmeta. Tako zdaj v koroški posvetovalni vladi ni Slovence. Prav tako ni nikogar, ki bi zastopal slovenske interese pri uradu za popravu krivic. Naši ljudje, ki so jih Nemci pred 3 leti pognali s Koroške v taborišča se sedaj vračajo a morajo namesto na svoje domove in posestva - v taborišča, ker ni nikogar, ki bi se zanje zavzel. Na njihovih domovih so pa še Nemci. -Ista pesem, kot svoj čas pri nas: "sodelovanje z okupatorjem." Komunistom je prav, da narod trpi, ker le tako upajo zasejati med njega nezadovoljnost in prevratne misli.

POJMI SE CISTIJO. Londonski radio je 22. t.m. poročal, da je pisal list "Observer" takole: "V Jugoslaviji ni govora o demokraciji. Obstoji samo ena stranka: OF s komunističnim vodstvom. Vse druge so prepovedane, oziroma jih splahni in so vsi politični voditelji po ječah. Odpor proti Titovemu režimu je zelo močan v Srbiji in na Hrvaškem ter je vprašanje, če bo Titov režim zdržal čez zimo kljub vsej oboroženi sili, s katero Tito razpolaga. - V Jugoslaviji bo treba ali doseči skupno linijo vseh zaveznikov, če se to ne posreči, pa razdeliti v vplivna področja."

V LIENZU opravljajo slovenski taboriščniki devetdnevno čast Fatinski Materi Božji, da bi državniki prav rešili položaj Slovencev. Prihodnjo soboto bodo imeli v ta namen celodnevno češčenje v župni cerkvi v Trüstachu, v nedeljo 29. t.m. popoldne pa procesijo od župne cerke v Lienzu h kapeli Fatinske Matere božje v Thurn.

ZLASTI TISTI SLOVENC, KI STANUJETE ZUNAJ TABORISČ pridno kupujte Koroško Kroniko ter jo širite med koroškimi Slovenci.

OD NAŠIH IZ LIENZA dobivamo vedno bolj vesela poročila. Hrana se boljša, pa tudi drugače se razme-

re naših stalno zboljšujejo. Morda v nobenem našem taborišču ni toliko življenja in razgibanosti kot v Lienškem. Za jezikovne tečaje se je priglasilo okrog 700 ljudi. Sportno udejstvovanje je na višku. Pripravljajo telovadni nastop za nedeljo 5. avgusta. Te dni igrajo mednarodni nogometni turnir. Mladinski dom pod vodstvom salezijanca g. Mernika živahno deluje. Saj pa tudi imajo za telovadbo, šport in mladinske igre res krasne prostore. Preteklo nedeljo so priredili v Trüstachu na prostem pevski koncert za okoliško prebivalstvo. Te dni so začeli akcijo, da bi vse slovenske akademike za prihodnje šolsko leto spravili na univerzo in jim omogočili študij. Angleške oblasti jim gredo pri vseh njihovih injiiciativah zelo na roko.

PO ŠTAJERSKEM so partizani pobrali obrtnikom vse stroje in jih odpeljali v Srbijo. Tudi šivalne stroje so vzeli. Trgovine so zaprte, ker nimajo kaj prodajati. Dovoza življenskih potrebščin ni. - V Tepanju pri Konjicah je zbežala v hribe posadka 16 srbskih partizanov s poveljnikom vred. Najbrže so šli proti domu. Pri Tinjah na Pohorju so bile hude borbe med partizani in skrivači. Ljudje že javno kritizirajo partizanske odredbe in razglase. Partizani na deželi proti temu nič ne ukrenejo, ker so sami nezadovoljni, češ: "v gozdu smo bili vsi tovariši, zdaj pa so prišli funkcionarji po mestih h koritom, med tem ko se za nas nihče več ne zmeni." V Slovenski Bistrici so zaprli groga Attemsa z vso družino.

V ZGOR!ITALIJI DVIGAJO KOMUNISTI GLAVE. V Zg. Italiji se množijo stavke in demonstracije proti "okupatorju, ki je pokazal, da drži s kapitalisti", kot poroča ljubljanski radio. Iz drugega vira smo zvedeli, da je prišlo doli okrog 100 sovjetskih propagandistov.

PRI CELJU SO KOMUNISTI USTRELILI med drugimi domobranske častnike: Bajca Doreta, Babiča Stanka, in Kalana Petra, ter viš. narednika Kovačiča iz Mirne Peči.

ZAPRTI SO SLEDECI DOMOBR. ČASTNIKI: Oskar Frankič, Jože Rataj in Karel Fremru.

POŠILJAJTE POROČILA V NAS LIST!